

30
april
2019

Konklusionshæfte - resultater fra evaluering af skolestrukturen

Silkeborg
K o m m u n e

Indhold

1.0 Indledning og formål	3
2.0 Metode og datagrundlag	4
2.1 Kvantitativ dataindsamling.....	4
2.1.1 Spørgeskemadata	4
2.1.2 Registerdata	5
2.2 Kvalitativ dataindsamling.....	5
3.0 Kort her og nu status på det samlede skolevæsen	6
3.1 Faldende elevtal	6
3.2 Antal elever på privatskolerne	7
3.3 Antal elever i specialklasser	7
3.4 Antal elever i modtagerklasser	8
3.5 Anvendelse af det frie skolevalg	8
3.5.1 Gennemsnitlig andel af distriktsbørn, som indskrives på distriktsskolen	9
3.5.2 Andelen af elever, fra andre distrikter, som indskrives i børnehaveklassen på folkeskolerne i Silkeborg Kommune	10
3.5.3 Andelen af elever, fra andre distrikter, som går på folkeskolerne i Silkeborg Kommune i 0.-9. klasse.	11
4.0 Konklusioner på de 5 elementer i skolestrukturen	12
4.1 Indskrivning af elever i børnehaveklasse og optagelse af elever fra andre skoledistrikter.....	13
4.1.1 Betydning af <i>faldende</i> elevtal i forbindelse med indskrivning af elever i børnehaveklassen fra andre skoledistrikter	14
4.1.2 Betydning af <i>faldende</i> elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre skoledistrikter	14
4.1.3 Betydning af <i>stigende</i> elevtal i forbindelse med indskrivning af elever i børnehaveklasse fra andre skoledistrikter	15
4.1.4 Betydning af <i>stigende</i> elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre skoledistrikter	16
4.2 Etablering af forpligtende samarbejder	17
4.2.1 Resultaterne om etablering af forpligtende samarbejder	18
4.3 Etablering af videntcentre	19
4.3.1 Resultater om etablering af videntcentre	20

4.4 Ændring af overbygningsrelationer.....	21
4.4.1 Andelen af elever, som vælger overbygningskolen før og efter de nye overbygningsrelationer.....	21
4.4.1.1. Grauballe Skole	22
4.4.1.1. Gjessø Skole	22
4.4.2. De skoler, som har fået tilføjet fødeskole eller fået ny overbygningsrelation	23
4.4.3. De skoler, som har fået frataget overbygningselever	24
4.5 Ændring i skoledistrikter.....	24
4.5.1 Karakteristik af skolerne	25
4.5.1.1 Funder-Kragelund Skole.....	25
4.5.1.2 Trekløverskolen	25
4.5.1.3 Generelle udfordringer ved skolernes organisering	25
4.5.2 Sammenlægning af skoler har givet et kvalitetsløft	26
4.5.2.1 Fælles mål og visioner, men lokalt præg	26
4.5.2.2 Det faglige samarbejde på tværs af matriklerne	26
4.5.2.3 Overgangen fra mellemtrin til udskolingen	28
4.5.2.4 Økonomi og ressourcer	28

1.0 Indledning og formål

I den politiske aftale om den eksisterende skolestruktur, som trådte i kraft 1. august 2017, indgik det, at skolestrukturen skal evalueres i skoleåret 2018/19.

Børne-og Ungeudvalget har på mødet i januar 2019 besluttet rammerne for denne evaluering.

Det primære formål er at evaluere skolernes oplevelser af elementerne i skolestrukturen, herunder:

- Indskrivning af elever i børnehaveklasse / optagelse af elever fra andre distrikter
- Etablering af forpligtende samarbejder
- Etablering af videntcentre
- Ændring af overbygningsrelationer
- Ændring i skoledistrikter

Nærværende evaluering vil derfor belyse folkeskolerne og ungdomsskolen i Silkeborg Kommunes oplevelser af og erfaringer med de fem elementer i skolestrukturen. Da der ikke har været eller er konstrueret en kontrolgruppe, kan evalueringen ikke konkludere på konkrete effekter af skolestrukturen, men derimod rette fokus på: 1) implementering, 2) skolernes oplevelser af elementerne i skolestrukturen og 3) skolernes styrker og udfordringer.

Resultaterne fra evalueringen præsenteres i nærværende konklusionshæfte. Dokumentet har således ikke form som en traditionel rapport, men fremhæver resultater fra evalueringen understøttet af de væsentligste datafund.

I første del af konklusionshæftet præsenteres et afsnit om metode og datagrundlag. Herefter gives en kortfattet status på udvalgte statistiske variable om Silkeborg Kommunes skolevæsen. Da nærværende evaluering ikke er en effektevaluering, skal disse variable udelukkende ses som et statusbillede på udvalgte elementer i det samlede skolevæsen. I afsnit 4 præsenteres resultaterne af evalueringen af de fem elementer i skolestrukturen. Først præsenteres resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen i de fire første afsnit om: 1) Indskrivning i børnehaveklasse/ optagelse af elever fra andre distrikter, 2) etablering af forpligtende samarbejder, 3) etablering af videntcentre og 4) ændring i overbygningsrelationer. Herefter fremgår resultaterne fra den kvalitative undersøgelse under tema 5) ændring i skoledistrikter. Som bilag til rapporten findes grafer over svarfordelingen i hvert enkelt spørgsmål i spørgeskemaet samt de interviewguides, som er anvendt i den kvalitative undersøgelse.

2.0 Metode og datagrundlag

I nærværende afsnit præsenteres datagrundlaget for evalueringen af skolestrukturen i Silkeborg Kommune.

2.1 Kvantitativ dataindsamling

Den kvantitative dataindsamling består af to datakilder 1) spørgeskemadata og 2) registerdata. Nedenfor beskrives de to datakilder.

2.1.1 Spørgeskemadata

Den kvantitative dataindsamling består for det første af en spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledelserne, skolebestyrelserne og MED-udvalgene på alle kommunens folkeskoler og ungdomsskolen. De tre respondentgrupper har besvaret spørgeskemaet som en samlet gruppe. Spørgeskemaet er dermed udsendt til 75 respondentgrupper (dvs. ca. 550 antal personer).

Formålet har været at indsamle viden om de tre respondentgruppers oplevelser af og erfaringer med skolestrukturen samt de fordele og udfordringer, som er forbundet hermed.

Spørgeskemaundersøgelsen er bygget op omkring fire temaer:

- 1) Indskrivning af elever i børnehaveklassen/ optagelse af elever fra andre distrikter
- 2) Etablering af forpligtende samarbejder
- 3) Etablering af videncentre
- 4) Ændring i overbygningsrelationer

Ungdomsskolen har kun modtaget spørgsmål om etablering af videncentre, mens spørgsmål tilknyttet temaet om ændring i overbygningsrelationer udelukkende er besvaret af de involverede skoler.

Det skal desuden bemærkes, at spørgsmålene omhandlende betydningen af henholdsvis stigende og faldende elevtal er opdelt således, at betydningen af faldende elevtal afrapporteres på baggrund af besvarelser fra skoler med faldende elevtal. Ligeledes afrapporteres spørgsmålene omhandlende betydningen af stigende elevtal på baggrund af besvarelser fra skoler med stigende elevtal.

Spørgeskemaet består af både åbne og lukkede spørgsmål. Svarfordelingen på de lukkede spørgsmål præsenteres i bilag 1, hvor kategoriseringer af de åbne svarkategorier også indgår.

De åbne svarkategorier anvendes i konklusionshæftet til at understøtte og udfolde de kvantitative fund fra de lukkede spørgeskemaspørgsmål.

2.1.2 Registerdata

Den kvantitative dataindsamling består desuden af en registerundersøgelse, som er baseret på data fra elevadministrationssystemet Tabulex TEA.

Formålet med registerundersøgelsen er at give et statusbillede på det samlede skolevæsen. Da det primære formål med evalueringen er at belyse skolernes oplevelser af og erfaringer med skolestrukturen, indgår kun enkelte udvalgte variable i registerundersøgelsen. Undersøgelsen tilbyder således ikke et dækkende billede af det samlede skolevæsen. Her henvises til kvalitetsrapporten, som udkommer i 2020.

I registerundersøgelsen belyses følgende variable:

DATAKILDE	VARIABLE
Tabulex TEA	Antal elever i Silkeborg Kommunes folkeskoler
Tabulex TEA	Antal elever på privatskolerne i Silkeborg Kommune
Tabulex TEA	Antal elever i specialklasser i Silkeborg Kommune
Tabulex TEA	Antal elever i modtagerklasser i Silkeborg Kommune
Tabulex TEA	Andel af distriktsbørn, som indskrives på distriktsskolen i børnehaveklassen i skoleåret 2018/19
Tabulex TEA	Andelen af elever fra andre distrikter, som indskrives i børnehaveklassen i skoleåret 2018/19
Tabulex TEA	Andelen af elever fra andre distrikter i skoleåret 2018/19

Det skal bemærkes, at dette ikke er en effekt- eller virkningsevaluering. Da der ikke har været eller er konstrueret en kontrolgruppe, kan udviklingen i ovenstående variable IKKE tilskrives ændringer i skolestrukturen. Derfor skal registerundersøgelsen blot give et samlet indtryk af udvalgte variable om Silkeborg Kommunes skolevæsen.

2.2 Kvalitativ dataindsamling

Formålet med den kvalitative undersøgelse er at få et dybdegående indblik i henholdsvis Trekløverskolens og Funder-Kragelund Skoles oplevelser af og erfaringer med ændring i skoledistrikter.

Der er gennemført kvalitative interviews med skoleledelserne, skolebestyrelserne og MED-udvalgene på både Funder-Kragelund Skole og Trekløverskolen. Interviewene er gennemført som gruppeinterviews med fokus på informanternes betragtninger, erfaringer og oplevelser.

Alle interviews er baseret på en semistruktureret interviewguide. Der er udviklet forskellige spørgerammer til de tre respondentgrupper (se Bilag 2, s.3-6). Overordnet har spørgerammerne omhandlet tematikkerne: Én ledelse/ èn skolebestyrelse/ ét MED-udvalg, faglig, didaktisk og pædagogisk samarbejde på tværs, trivsel og kultur samt økonomi og ressourcer.

Af anonymiseringshensyn er referater og transskriberinger fra de enkelte interviews ikke vedlagt som bilag. Dog fremgår de væsentligste pointer fra datamaterialet i konklusionshæftet og spørgerammerne er vedlagt som bilag.

3.0 Kort her og nu status på det samlede skolevæsen

Formålet med dette afsnit er at give en kortfattet status på Silkeborg Kommunes skolevæsen. Afsnittet giver en status på: 1) Udvikling i antal elever i Silkeborg kommunes folkeskoler, 2) udvikling i antal elever i privatskolerne, 3) udvikling i antal elever i specialklasser, 4) udvikling i antal elever i modtagerklasser og 5) anvendelsen af det frie skolevalg

Det skal bemærkes, at vi i denne rapport ikke kan belyse, hvilken betydning den nye skolestruktur har haft for det samlede skolevæsen i Silkeborg kommune. Dette skyldes: 1) Der er mange andre initiativer og indsatser på skolerne, som kan have en betydning for det samlede skolevæsen, og 2) vi kan ikke isolere effekten af den nye skolestruktur.

I kvalitetsrapporten, som udkommer i 2020, er det muligt at få et mere nuanceret billede af Silkeborg Kommunes samlede skolevæsen.

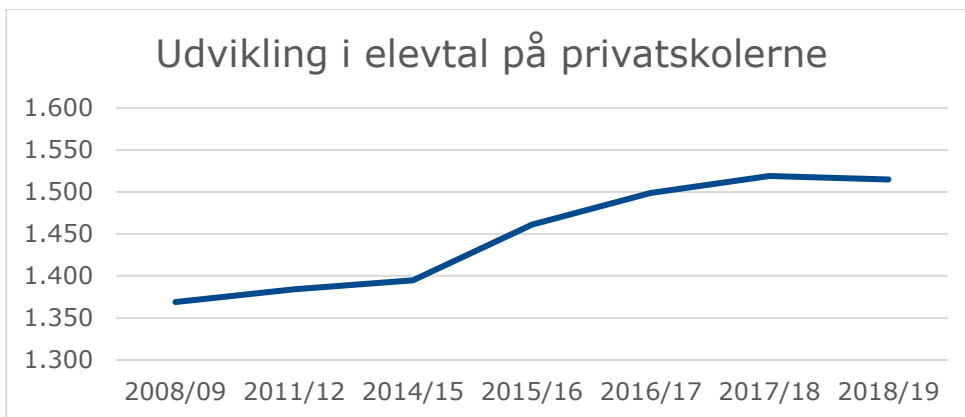
3.1 Faldende elevtal

Siden skoleåret 2014/2015 har elevtallet på folkeskolerne i Silkeborg Kommune generelt været faldende. Elevtallet er gået fra 11.817 i 2014/15 til 11.386 i 2018/19, hvilket svarer til et fald på 3,6%. I nedenstående graf ses udviklingen i det samlede elevantal på folkeskolerne i Silkeborg Kommune fra skoleåret 2008/09 til 2018/19.

3.2 Antal elever på privatskolerne

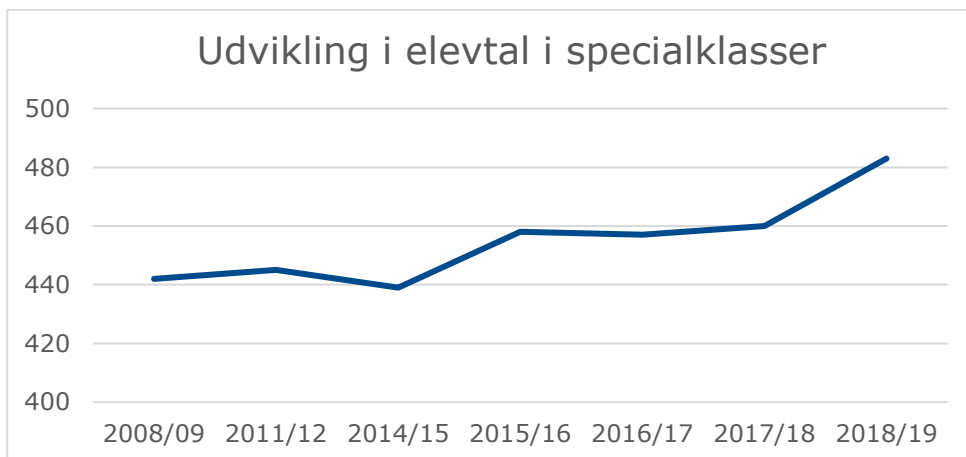
Fra skoleåret 2014/2015 til 2017/2018 ses en stigning i antallet af elever i Silkeborg Kommunes privatskoler. Elevtallet er gået fra 1.395 i 2014/15 til 1.519 i 2017/18, hvilket svarer til en stigning på 8,9%. I nedenstående graf ses udviklingen i det samlede elevantal på privatskolerne i Silkeborg Kommune fra skoleåret 2008/09 til 2018/19.

Samtidig med at folkeskolerne oplever et fald i elevantallet, ses således en stigning i andelen af elever, som tilvælger privatskolerne i Silkeborg Kommune. Fra 2017/18 til 2018/19 ses dog et lille fald på 0,3 % (4 elever) i andelen af elever på kommunens privatskoler. På baggrund af data kan vi ikke konkludere, om dette er et udtryk for en fremadrettet tendens til at færre vælger privatskoler, eller om det er et udtryk for en tilfældighed.

3.3 Antal elever i specialklasser

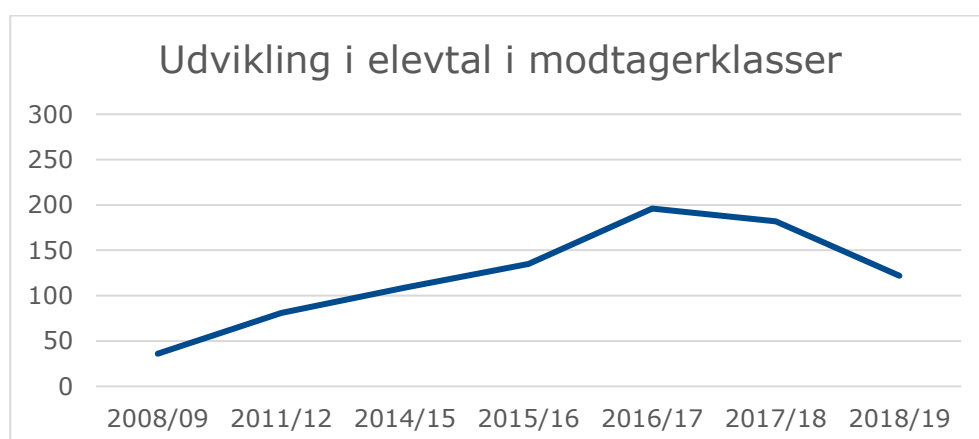
Antallet af elever i specialklasser har generelt været stigende siden skoleåret 2008/09, selvom der også har været perioder, hvor antallet er henholdsvis faldet og stagneret. Nedenfor findes en graf over udviklingen i antallet af elever i specialklasser i Silkeborg Kommune fra skoleåret 2008/09 til 2018/19.

Silkeborg Kommune er gået fra at have 442 elever i specialklasser i skoleåret 2008/09 til at have 483 i 2018/2019, hvilket svarer til en stigning på 9,3%. Den største stigning er fra skoleåret 2017/18 til 2018/19, hvor antallet af elever i specialklasser er steget med 23 elever. Elever i specialklasser fordeler sig på skolerne Langsøskolen, Højmarkskolen, Sølystskolen, Dybkær specialskole, Thorning Skole, Hvinningdalskolen og Ans skole.

3.4 Antal elever i modtagerklasser

Antallet af elever i modtagerklasser har fra skoleåret 2008/09 til 2016/17 været markant stigende. I denne periode steg antallet af elever i modtagerklasser fra 36 til 196, hvilket svarer til en stigning på 444 %. Siden skoleåret 2016/17 har antallet i modtagerklasser igen været faldende og ligger i skoleåret 2018/19 på 122 elever fordelt på Sølystskolen, Dybkærskolen, Skægkær Skole, Trekløverskolen og Fårvang skole. Nedenfor findes en graf over udviklingen i antallet af elever i modtagerklasser i Silkeborg Kommune fra skoleåret 2008/09 til 2018/19.

3.5 Anvendelse af det frie skolevalg

I dette afsnit kortlægges anvendelsen af det frie skolevalg i Silkeborg Kommune, herunder 1) andelen af elever i skoledistriktet, som indskrives på distriktsskolen i børnehaveklassen, 2)

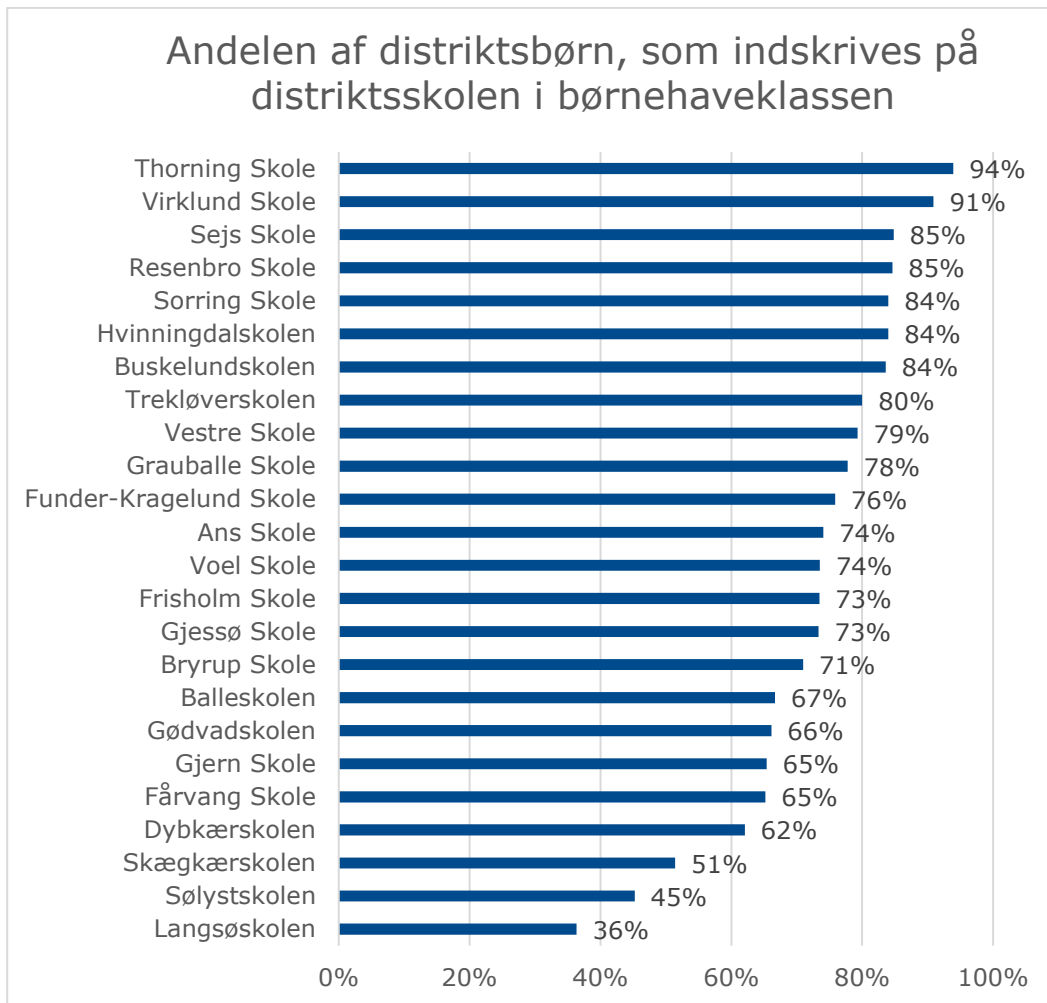
andelen af elever fra andre distrikter, som indskrives i børnehaveklassen, og 3) andelen af elever fra andre skoledistrikter i skoleåret 2018/2019

3.5.1 Gennemsnitlig andel af distriktsbørn, som indskrives på distriktsskolen

Den gennemsnitlige andel af distriktsbørn, som vælger distriktsskolen i forbindelse med indskrivning i børnehaveklassen, har været forholdsvis stabil siden skoleåret 2015/16. I skoleåret 2015/16 og 2016/17 valgte 73,7% af distriktsbørnene deres distriktsskole i forbindelse med skolestart, mens dette gjorde sig gældende for 72% i skoleåret 2017/18 og 72,3% i skoleåret 2018/19. I nedenstående graf ses den gennemsnitlige udvikling i andelen af elever fra skoledistriktet, som starter på distriktsskolen ved indskrivning i børnehaveklassen på tværs af kommunens folkeskoler fra skoleåret 2015/16 til 2018/19.

Det skal bemærkes, at der er store variationer på tværs af skolerne i forhold til, hvor stor en andel af distriktsbørnene, som vælger distriktsskolen ved indskrivning i børnehaveklassen. I nedenstående graf ses andelen af elever fra distriktet, som indskrives på distriktsskolen i børnehaveklassen i skoleåret 2018/19 fordelt på kommunens folkeskoler.

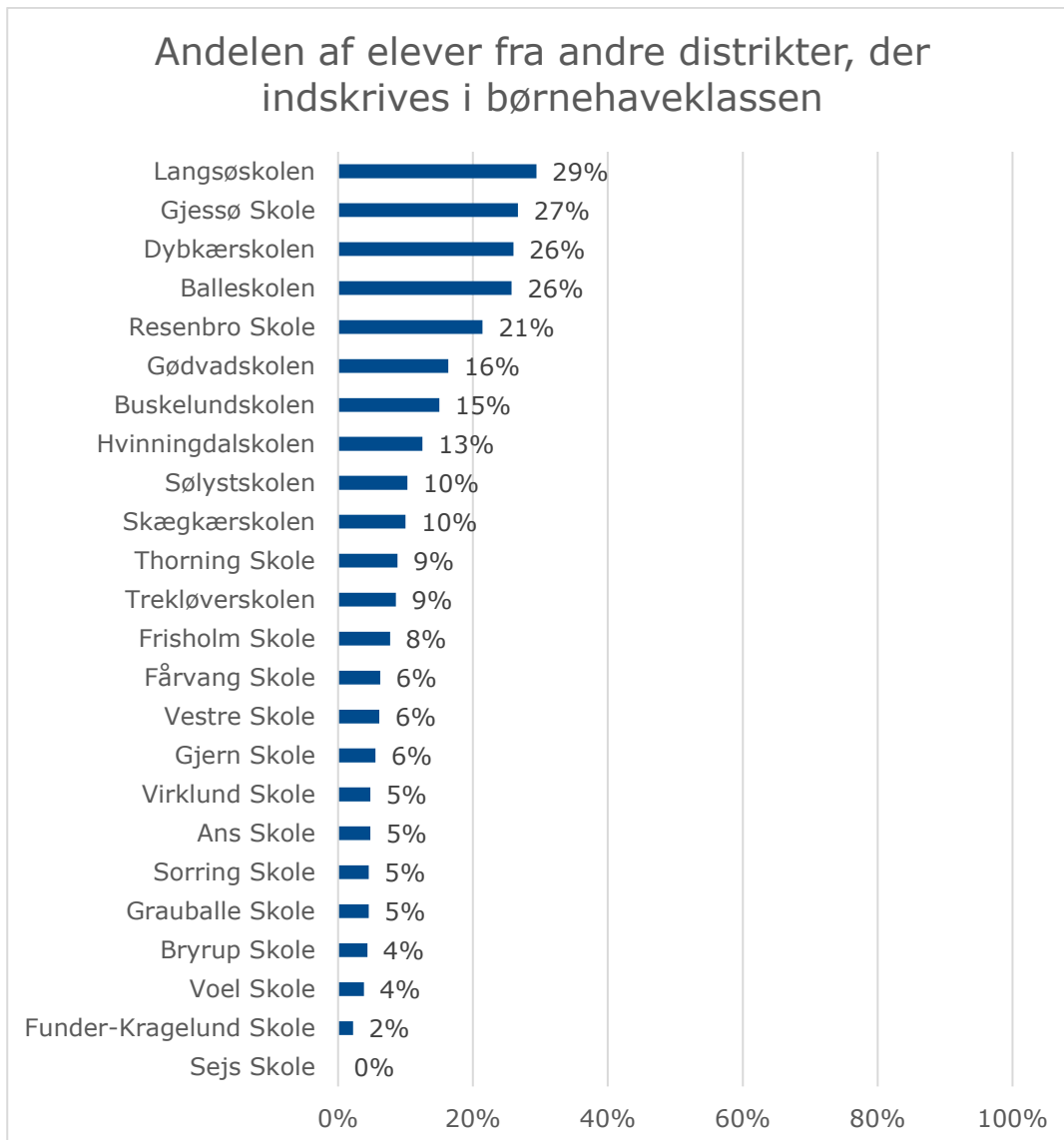

Som det afspejles i ovenstående graf optog Thornings Skole 94% af distriktsbørnene i forbindelse med indskrivning i børnehaveklassen i skoleåret 2018/19, mens dette gjaldt 36% på Langsøskolen. Der er således store variationer skolerne imellem.

3.5.2 Andelen af elever, fra andre distrikter, som indskrives i børnehaveklassen på folkeskolerne i Silkeborg Kommune

Der er ligeledes store variationer i forhold til, hvor stor en andel af elever fra andre distrikter, som optages i børnehaveklasserne i skoleåret 2018/19. Variationen strækker sig fra 0% - 29%.

Nedenfor ses en graf, som viser andelen af elever fra andre distrikter, som indskrives i børnehaveklassen i skoleåret 2018/19. Grafen er opdelt på skolerne i Silkeborg Kommune.

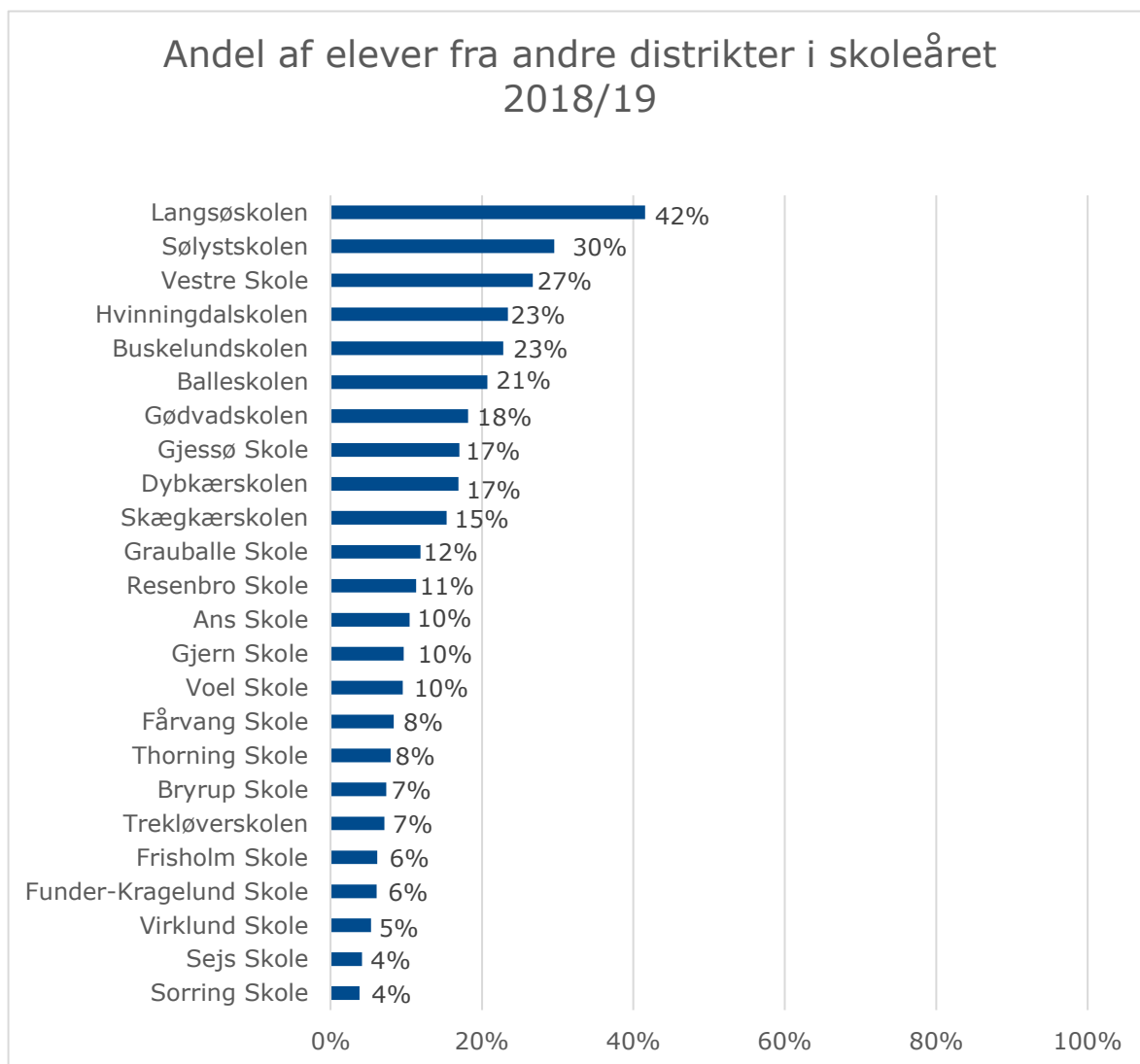

Som det afspejles i ovenstående graf optager Langsøskolen flest elever fra andre distrikter i forbindelse med indskrivning i børnehaveklassen i skoleåret 2018/19 (29 %), mens Sejs Skole ikke optager nogen.

3.5.3 Andelen af elever, fra andre distrikter, som går på folkeskolerne i Silkeborg Kommune i 0.-9. klasse.

I forlængelse af ovenstående viser nedenstående graf også store variationer i forhold til den samlede andel af elever fra andre distrikter, som går på folkeskolerne i Silkeborg Kommune i skoleåret 2018/19. Mens skoler som Vestre Skole, Sølystskolen og Langsøskolen har hhv. 27%, 30% og 42% elever fra andre distrikter i skoleåret 2018/19, har Sorring skole og Sejs skole 4%.

I nedenstående graf ses andelen af elever, fra andre skoledistrikter i skoleåret 2018/19 fordelt på Silkeborg Kommunes folkeskoler.

4.0 Konklusioner på de 5 elementer i skolestrukturen

Nærværende afsnit præsenterer resultaterne fra henholdsvis spørgeskemaundersøgelsen og den kvalitative undersøgelse. Afsnittet er bygget op omkring de fem elementer i skolestrukturen: 1) Indskrivning af elever i børnehaveklasse og optagelse af elever fra andre skoledistrikter, 2) etablering af forpligtende samarbejder, 3) etablering af videntcentre, 4) ændring i overbygningsrelationer og 5) ændring i skoledistrikter

Opmærksomhedspunkt: Det skal bemærkes, at der i mange af besvarelserne i spørgeskemaundersøgelsen har været en forholdsvis høj andel, som har svaret "ved ikke". Dette gælder særligt for skolebestyrelserne og MED-udvalgene. Den høje andel "ved ikke"

besvarelser indikerer, at de to respondentgrupper, i nogle tilfælde, ikke har været den rette målgruppe til at besvare spørgsmålene. I de situationer, hvor den store andel "ved ikke" besvarelser kan give et misvisende billede af skolernes implementering og oplevelser af skolestrukturen, vil respondentgruppens besvarelser kun blive behandlet i det omfang, det giver mening. Hertil vil de resterende respondentgruppers besvarelser fremhæves. Der henvises desuden til Bilag 1, hvor svarfordelingen for hver enkelt respondentgruppe og spørgsmål fremgår.

4.1 Indskrivning af elever i børnehaveklasse og optagelse af elever fra andre skoledistrikter

(Bilag 1, s. 2-6)

Ved den nye skolestruktur blev beslutningskompetencen i forhold til dispensationsansøgninger ændret fra at ligge hos skoleledelsen til skolechefen (Styrelsesvedtægt bilag 2.03).

For at kunne besvare spørgsmålene i spørgeskemaet omhandlende indskrivning i børnehaveklasse/optagelse af elever fra andre skoledistrikter, blev skolerne bedt om at orientere sig i baggrundsmateriale omhandlende elevtallene på deres respektive skole. I materialet fremgår det, hvorvidt deres elevtal er stigende eller faldende i forhold til indskrivning af elever i børnehaveklasse og optagelse af elever fra andre skoledistrikter. Det er vigtigt at pointere, at der er stor forskel på, hvor meget skolernes elevantal henholdsvis er steget eller faldet. Dvs. at en skole også indgår i gruppen "skoler med faldende elevtal", selvom elevtallet kun er faldet med 1 elev fra skoleåret 2017/18 til 2018/19.

I følgende afsnit vil vi først præsentere resultaterne fra skoler med faldende elevtal. Hernæst skoler med stigende elevtal.

Opmærksomhedspunkt: Mellem 55% og 84% af skolebestyrelserne har placeret sig i de neutrale svarkategorier "ved ikke" eller "hverken/eller" i spørgsmålene tilknyttet dette tema, hvilket indikerer, at de ikke har været den rette målgruppe til spørgsmålene. Derfor fremgår skolebestyrelsernes besvarelser kun i mindre omfang i konklusionerne.

Det skal desuden bemærkes, at spørgsmålene omhandlende betydningen af henholdsvis stigende og faldende elevtal er opdelt således, at betydningen af faldende elevtal afrapporteres på baggrund af besvarelser fra skoler med faldende elevtal. Ligeledes afrapporteres spørgsmålene omhandlende betydningen af stigende elevtal på baggrund af besvarelser fra skoler med stigende elevtal.

4.1.1 Betydning af *faldende* elevtal i forbindelse med indskrivning af elever i børnehaveklassen fra andre skoledistrikter

Konklusion:

25% af skoleledelserne og MED-udvalgene vurderer, at det faldende elevtal, i forbindelse med indskrivningen af elever i børnehaveklasserne fra andre skoledistrikter, påvirker elevtrivslen, 17% af skoleledelserne og MED-udvalgene oplever, at det påvirker den faglige kvalitet, mens 50% af skoleledelserne og 34% af MED-udvalgene oplever, at den økonomiske robusthed påvirkes.

- 25% af skoleledelserne og MED-udvalgene svarer, at det faldende elevtal i forbindelse med indskrivningen af elever i børnehaveklasserne fra andre skoledistrikter i nogen grad påvirker elevtrivslen. Modsat vurderer 58% af skoleledelserne og MED-udvalgene, at elevtrivslen hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke påvirkes.
- 17% af skoleledelserne og MED-udvalgene svarer, at det faldende elevtal i forbindelse med indskrivningen af elever i børnehaveklasserne fra andre skoledistrikter påvirker den faglige kvalitet i nogen grad. Modsat vurderer 67% af skoleledelserne og 66% af MED-udvalgene, at den faglige kvalitet hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke påvirkes.
- 50% af skoleledelserne og 34% af MED-udvalgene svarer, at det faldende elevtal i forbindelse med indskrivningen af elever i børnehaveklasserne fra andre skoledistrikter påvirker den økonomiske robusthed i nogen eller høj grad. Modsat vurderer 42% af skoleledelserne og 50% af MED-udvalgene, at den økonomiske robusthed hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke påvirkes.

I de åbne svarkategorier i spørgeskemaerne peger enkelte på, at årsagen til, at det faldende elevtal i forbindelse med indskrivning af elever i børnehaveklasse fra andre skoledistrikter påvirker den økonomiske robusthed er, at der er en usikkerhed i forhold til klasse størrelser og antal af klasser – klasserne risikerer at blive små.

4.1.2 Betydning af *faldende* elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre skoledistrikter

Konklusion:

56% af MED-udvalgene og skoleledelserne oplever, at det faldende elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre distrikter påvirker elevtrivsel, mens 44% af MED-udvalgene og ca. 55% af skoleledelserne oplever, at det påvirker den faglige kvalitet og økonomiske robusthed.

- 56% af skoleledelserne og MED-udvalgene oplever, at det faldende elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre skoledistrikter påvirker elevtrivsel i nogen grad. Modsat vurderer 44% af skoleledelserne og 33% af MED-udvalgene, at elevtrivlsen hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke påvirkes.
- 56% af skoleledelserne og 44% af MED-udvalgene svarer, at det faldende elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre skoledistrikter i nogen grad påvirker den faglige kvalitet. Modsat vurderer 44% af skoleledelserne og MED-udvalgene, at den faglige kvalitet hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke påvirkes
- 55% af skoleledelserne og 44% MED-udvalgene svarer, at det faldende elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre skoledistrikter påvirker den økonomiske robusthed i nogen eller høj grad. Modsat vurderer 44% af skoleledelserne og MED-udvalgene, at den økonomiske robusthed hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke påvirkes

I de åbne svarkategorier i spørgeskemaerne peger enkelte på følgende årsager til, at det faldende elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre skoledistrikter påvirker elevtrivlsen, den faglige kvalitet og den økonomiske robusthed: 1) Det er en negativ konsekvens for skolen (økonomisk, fagligt og elevtrivselsmæssigt), når netto-elevtallet bliver mindre end, hvad grundlaget i skoledistriktet tilsiger, 2) det opleves, at privatskolerne tager børn allerede efter 5. klasse, og 3) det giver en udfordring i forhold til at planlægge/forudsige elevtallet, hvorfor skolens robusthed påvirkes.

4.1.3 Betydning af *stigende* elevtal i forbindelse med indskrivning af elever i børnehaveklasse fra andre skoledistrikter

Konklusion:

20% af skoleledelserne oplever, at det stigende elevtal i forbindelse med indskrivning af elever i børnehaveklassen fra andre skoledistrikter påvirker elevtrivsel og den faglige kvalitet, mens dette gælder for hhv. 18% og 9% af MED-udvalgene. 50% af skoleledelserne, 45% af MED-udvalgene og 40% af skolebestyrelserne vurderer, at det har en betydning for den økonomiske robusthed.

- 20% af skoleledelserne og 9% af MED-udvalgene oplever, at det stigende elevtal i forbindelse med indskrivning af elever i børnehaveklassen fra andre distrikter påvirker den faglige kvalitet i nogen eller høj grad. Modsat vurderer 60% af skoleledelserne og 63% af MED-udvalgene, at den faglige kvalitet hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke påvirkes.
- 50% af skoleledelserne, 45% af MED-udvalgene og 40% af skolebestyrelserne oplever, at det stigende elevtal i forbindelse med indskrivning af elever i børnehaveklassen fra

andre distrikter påvirker den økonomiske robusthed i nogen eller høj grad. Modsat vurderer 50% af skoleledelserne, 54% af MED-udvalgene og 50% af skolebestyrelserne, at den økonomiske robusthed hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke påvirkes.

Flere peger i de åbne svarkategorier på, at det faldende elevtal i forbindelse med indskrivning i børnehaveklassen skaber udfordringer i forhold til at forudsige elevantal, volumen og planlægge skolestart, hvilket påvirker den økonomiske robusthed.

Nogle peger i de åbne svarkategorier på, at en positive årsag til, at det stigende elevtal i forbindelse med indskrivning af elever i børnehaveklassen fra andre skoledistrikter påvirker den økonomiske robusthed er, at de har mulighed for at fylde op med elever, og dermed ikke ende med for små årgange eller klasser – dette øger det økonomiske råderum.

4.1.4 Betydning af *stigende* elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre skoledistrikter

Konklusion:

21% af skoleledelserne og 40% af MED-udvalgene oplever, at det stigende elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre skoledistrikter påvirker elevtrivsel, mens 29% af skoleledelserne og 27% af MED-udvalgene oplever, at det påvirker den faglige kvalitet. Hertil vurderer 56% af skoleledelserne, 60% af MED-udvalgene og 50% af skolebestyrelserne, at den økonomiske robusthed påvirkes.

- 21% af skoleledelserne og 40% af MED-udvalgene oplever, at det stigende elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre distrikter påvirker elevtrivlsen i nogen grad. Modsat vurderer 56% af skoleledelserne og 39% af MED-udvalgene, at elevtrivlsen hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke påvirkes.
- 29% af skoleledelserne og 27% af MED-udvalgene svarer, at det stigende elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre skoledistrikter i nogen grad påvirker den faglige kvalitet. Modsat vurderer 49% af skoleledelserne og 54% af MED-udvalgene, at den faglige kvalitet hverken/ eller i mindre grad eller slet ikke påvirkes.
- 56% af skoleledelserne, 60% MED-udvalgene og 50% af skolebestyrelserne svarer, at det stigende elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre skoledistrikter påvirker den økonomiske robusthed i nogen eller høj grad. Modsat vurderer 35% af

skoleledelserne, 34% af MED-udvalgene og 28% af skolebestyrelserne, at den økonomiske robusthed hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke påvirkes

Flere peger i de åbne svarkategorier på, at en udfordring ved det stigende elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre skoledistrikter er, at de elever der modtages ofte har nogle særlige udfordringer med sig. Disse udfordringer kan eksempelvis være knyttet til faglighed, trivsel og særlige behov. Derfor bruger skolerne flere ressourcer på at skabe et skoleforløb for disse børn, hvilket er med til at påvirke den økonomiske robusthed.

Flere peger i de åbne svarkategorier på, at en af de positive årsager til, at det stigende elevtal i forbindelse med optagelse af elever fra andre skoledistrikter påvirker den økonomiske robusthed er, at optagelse af elever fra andre skoledistrikter giver skolen flere muligheder for at oprette klasser, skabe mere volumen, øge mangfoldigheden og opnå lidt bedre økonomi i nogle situationer. Herudover skaber det at blive valgt til en positiv fortælling for skolen.

4.2 Etablering af forpligtende samarbejder

(Bilag 1, s. 7-9)

Som en del af den nye skolestruktur blev der etableret forpligtende samarbejder mellem folkeskolerne i Silkeborg Kommune. Nedenfor vises samarbejdsrelationerne;

- Trekløverskolen – Thorning Skole – Ans Skole
- Fårvang Skole – Gjern Skole – Sorring Skole
- Langsøskolen – Resenbro Skole – Sejs Skole – Voel Skole
- Frisholm Skole – Bryrup Skole
- Dybkærskolen – Gødvadskolen – Grauballe Skole
- Vestre Skole – Gjessø Skole – Virklund Skole
- Funder-Kragelund Skole – Hvinningdalskolen – Buskelundskolen
- Balleskolen – Skægkærskolen

Som beskrevet i bevillingsaftalen er formålet med disse: 1) At understøtte realiseringen af Børne- og Ungeudvalgets vision for udviklingen af kvaliteten af folkeskolen i Silkeborg Kommune, 2) at understøtte et sammenhængende skolevæsen.

I følgende afsnit præsenteres resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen om etablering af forpligtende samarbejder. Herunder findes et spørgsmål omhandlende, hvilke områder der indgår i den nuværende samarbejdsaftale. Her er det vigtigt at påpege, at det ikke er et krav, at man allerede nu er i gang med alle områder fra bevillingsaftalen.

4.2.1 Resultaterne om etablering af forpligtende samarbejder

Konklusion:

En overvejende andel af skoleledelserne, skolebestyrelserne og MED-udvalgene oplever at have efterlevet principperne fra forpligtende samarbejder (70%), og at dette er værdiskabende for skolernes praksis (56%).

- 80% af skoleledelserne, skolebestyrelserne og MED-udvalgene oplever, at skolebestyrelserne i nogen eller høj grad har været inddraget i udarbejdelsen af principperne for det forpligtende samarbejde. Modsat svarer 12%, at bestyrelserne i mindre grad eller slet ikke har været inddraget.
- 70% af skoleledelserne, skolebestyrelserne og MED-udvalgene svarer, at principperne for det forpligtende samarbejde i nogen eller høj grad efterleves. Særligt skoleledelserne er positivt stemte, da 87% svarer, at principperne i høj eller nogen grad efterleves.
- 56% af skoleledelserne, skolebestyrelserne og MED-udvalgene oplever, at de forpligtende samarbejder i høj eller nogen grad er værdiskabende. Modsat svarer 39%, at de forpligtende samarbejder hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke har været værdiskabende for skolernes praksis. Særligt skoleledelserne er positivt stemte, da 69% svarer i høj eller nogen grad, mens dette gælder for 56% af skolebestyrelserne og 41% af MED-udvalgene.
- 52% af skoleledelserne, skolebestyrelserne og MED-udvalgene svarer, at de forpligtende samarbejder hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke har bidraget til udvikling af kvaliteten på skolen i forhold til faglig kvalitet. Modsat svarer 43%, at de forpligtende samarbejder i nogen eller høj grad har bidraget til den faglige kvalitet.
- 60% af skoleledelserne, skolebestyrelserne og MED-udvalgene svarer, at de forpligtende samarbejder hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke har bidraget til udvikling af kvaliteten på skolen i forhold til elevtrivsel. 32% svarer, at de forpligtende samarbejder i høj eller nogen grad har haft en betydning.
- 76% af skoleledelserne, skolebestyrelserne og MED-udvalgene svarer, at de forpligtende samarbejder hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke har bidraget til udvikling af kvaliteten på skolen i forhold til økonomisk robusthed. 14% svarer, at de forpligtende samarbejder i høj eller nogen grad har haft en betydning.
- 30% af skoleledelserne svarer, at de forpligtende samarbejder i nogen grad har bidraget til kvaliteten af det samlede skolevæsen, mens 43% svarer hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke. Der er ligeledes en forholdsvis stor andel (26%) af

skoleledelserne, som har svaret "ved ikke" i dette spørgsmål. Spørgsmålet bliver udelukkende afrapporteret på baggrund af skoleledernes besvarelser. Dette skyldes, at over 60% af skolebestyrelser og MED-udvalgene har placeret deres besvarelser i de neutrale svarkategorier "ved ikke" og "hverken/eller", hvilket indikerer, at de ikke har været den rette målgruppe til dette spørgsmål.

- Ifølge skoleledelserne indgår læsning i 57% af samarbejdsaftalerne, mens udvikling af udskoling indgår i 52%. Herudover indgår overgange mellem børnehave og skole i 26% af aftalerne, mens 4% har fokus på, at forskellen i piger og drenges præstationer skal reduceres. Flere af skolerne har desuden fokus på:
 - Faglig sparring (overgang til overbygningsskole, fællesmøder, fælles oplæg, fælles ture, FabLab, PLC)
 - Udvikling af børnehaveklasse
 - Fritidsområdet (Klub/SFO)
 - Fælles fokus på motivation
 - Fælles valgfag

Flere peger i de åbne svarkategorier på, at de forpligtende samarbejder bidrager positivt til sparring på tværs af skoler både mellem medarbejdere og ledelser. Nogle af eksemplerne på dette er: 1) En fælles læsepolitik har hævet opmærksomheden og niveauet på læsning markant, og 2) de har løftet valgfagstilbud og bidraget positivt til udskolingen, hvor det har givet flere muligheder for eleverne og nye bekendtskaber.

Modsat peger flere i de åbnesvarkategorier på, at et forpligtende samarbejde kræver tid og økonomi for at lykkes. Dette skyldes, at det forpligtende samarbejde er krævende i forhold til både personaleressourcer, transportmuligheder og udgifter.

4.3 Etablering af videncentre

(Bilag 1, s. 10-11)

Som en del af den nye skolestruktur blev der etableret fire videncentre i tilknytning til nedenstående skoler:

Buskelundskolen: Videncenter for aldersintegreret undervisning

Sølystskolen: Videncenter for sproglig, social og kulturel integration

Dybkær Specialskole: Videncenter for børn med særlige vanskeligheder

Silkeborg Ungdomsskole: Videncenter for 10. klasse, Eud10 og GFU

Herudover findes videncentrene Videncenter for Naturfag og Videncenter for designtænkning

og fabrikation (FabLab).

Ifølge bevillingsaftalen 2017 er videntreneres opgave at understøtte udvikling af viden i det samlede skolevæsen igennem at opsamle, producere og efterfølgende dele aktuel viden indenfor de faglige områder. Videntrenerne varetager indenfor hvert sit område praksisnær kompetenceudvikling af medarbejderne ved samtlige af kommunens skoler.

I det nedenstående afsnit præsenteres konklusionerne fra spørgeskemaundersøgelsen om skolernes oplevelser af videntrenerne.

4.3.1 Resultater om etablering af videntrener

Konklusion:

En overvejende andel af skoleledelserne, skolebestyrelserne og MED-udvalgene oplever, at videntrenerne understøtter udvikling af skolerne (67%) og varetager praksisnær kompetenceudvikling af medarbejderne på skolerne (55%). Hertil oplever en overvejende andel af skoleledelserne, at videntrenerne understøtter viden i det samlede skolevæsen (71%).

- 83% af skoleledelserne svarer, at de samarbejder med Videntrener for sproglig, social og kulturel integration. Hertil angiver over 50% af skoleledelserne, at de samarbejder med Videntrener for 10. klasse, EUD10 og GFU (54%), Videntrener for naturfag (63%) og Videntrener for designtænkning og fabrikation (63%). Færrest skoleledelser oplever at samarbejde med Videntrener for aldersintegreret undervisning (25%) og Videntrener for børn med særlige vanskeligheder (21%).
- 67% af skoleledelserne, skolebestyrelserne og MED-udvalgene oplever, at videntrenerne understøtter udviklingen af skolen. Modsat svarer 24% hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke.
- 55% af skoleledelserne, skolebestyrelserne og MED-udvalgene svarer, at videntrenerne varetager praksisnær kompetenceudvikling af medarbejderne på skolerne. Modsat svarer 32% svarer hverken/ eller, i mindre grad eller slet ikke.
- 71% af skoleledelserne oplever, at videntrenerne understøtter viden i det samlede skolevæsen. Spørgsmålet bliver udelukkende afrapporteret på skoleledernes besvarelser. Dette skyldes, at over 60% af skolebestyrelser og MED-udvalgene har placeret deres besvarelser i de neutrale svarkategorier "ved ikke" og "hverken/eller", hvilket indikerer, at de ikke har været den rette målgruppe til dette spørgsmål.

Nogle peger i de åbne svarkategorier på følgende årsager til, at flere skoler oplever, at videntrenerne understøtter udvikling af skolerne, det samlede skolevæsen og varetager praksisnær kompetenceudvikling af medarbejderne på skolerne er: 1) At det er en god ressource med masser af potentiale, og 2) at flere skoler med FabLab pionerer oplever, at det er særdeles udviklende for deres praksisfaglighed og designtænkning.

Modsat peger flere på, at der også nogle udfordringer forbundet med videntrenerne. Det kan være svært at få bragt kompetencerne i spil grundet økonomi og tid. Samtidig peger flere på, at videntrenerne kan være mere tydelige omkring, hvilke tilbud, de har til skolerne.

4.4 Ændring af overbygningsrelationer

(Bilag 1, s. 12-13)

Som en konsekvens af etableringen af de forpligtende samarbejder, er overbygningsrelationen for henholdsvis Gjessø og Grauballe skoler blevet ændret.

Det har betydet at fra skoleåret 2017/18 er:

- o Vestre Skole overbygningsskole for Gjessø Skole, hvor det før var Frisholm skole.
- o Dybkærskolen overbygningsskole for Grauballe Skole, hvor det før var Fårvang skole

Den del af spørgeskemaundersøgelsen, som omhandler ændring i overbygningsrelationerne er udelukkende besvaret af de involverede skoler; Vestre Skole, Gjessø Skole, Dybkærskolen, Grauballe Skole, Frisholm Skole og Fårvang Skole. Denne del af evalueringen er altså ikke en evaluering af overbygningsrelationer generelt, men af de ændringer, der skete som en del af den nye skolestruktur.

I nærværende afsnit præsenteres først en opgørelse over andelen af elever, som vælger overbygningsskolen før og efter de nye overbygningsrelationer. Herefter præsenteres resultaterne for spørgeskemaundersøgelsen om ændring i overbygningsrelationerne, herunder:

1. Spørgsmål til de skoler, som har fået tilføjet ny fødeskole samt skolerne der har fået ny overbygningsskole (Vestre skole, Gjessø skole, Dybkærskolen og Grauballe skole)
2. Spørgsmål til de skoler, som har fået frataget overbygningselever (Frisholm skole og Fårvang skole)

4.4.1 Andelen af elever, som vælger overbygningsskolen før og efter de nye overbygningsrelationer

I nærværende afsnit præsenteres udviklingen i andelen af elever fra henholdsvis Grauballe skole og Gjessø skole, som vælger den tilhørende overbygningsskole før og efter de nye

overbygningsrelationer. I første afsnit fremgår opgørelserne fra Grauballe Skole og i andet afsnit for Gjessø.

4.4.1.1. Grauballe Skole

Ifølge tal trukket fra elevadministrationssystemet Tabulex TEA er der en større andel af eleverne fra Grauballe skole, som vælger overbygningsskolen, efter Dybkærskolen er blevet overbygningsskole til Grauballe. Dette afspejles i nedenstående tabeller, som angiver antal og andelen af elever fra Grauballe, som har valgt overbygningsskolen før og efter den nye overbygningsskole.

Elever som overgik til Fårvangskolen	2014/15	2015/16	2016/17
Antal	11 ud af 16	0 ud af 10	8 ud af 18
Andel	69%	0%	44%

Elever som overgik til Dybkærskolen	2017/18	2018/19
Antal	7 ud af 7	14 ud af 16
Andel	100%	88%

4.4.1.1. Gjessø Skole

Ifølge tal trukket fra elevadministrationssystemet Tabulex TEA er der i skoleåret 2018/2019 en større andel af eleverne fra Gjessø Skole, som vælger overbygningsskolen efter Vestre Skole er blevet overbygningsskole til Gjessø Skole. I skoleåret 2017/2018 var andelen af elever fra Gjessø Skole, som valgte Vestre skole en smule mindre end andelen, som valgte Frisholm Skole i skoleårene 2015/2016 og 2016/2017. Dette afspejles i nedenstående tabeller, som angiver antal og andelen af elever fra Gjessø Skole, som har valgt overbygningsskolen før og efter den nye overbygningsskole.

Elever som overgik til Frisholm Skole	2014/15	2015/16	2016/17
Antal	13 ud af 23	19 ud af 26	20 ud af 27
Andel	57%	73%	74%

Elever som overgik til Vestre Skole	2017/18	2018/19
Antal	13 ud af 19	22 ud af 26
Andel	68%	85%

4.4.2. De skoler, som har fået tilføjet fødeskole eller fået ny overbygningsrelation

Konklusion:

En overvejende andel af skolerne oplever, at den nye overbygning har øget samarbejdet mellem fødeskole og overbygningsskole på tværs af årgange. Hertil oplever tre ud af fire skolebestyrelser, at de nye overbygningsrelationer har øget kvaliteten af udskoling for overbygningselever.

- 100% af skoleledelserne (3 besvarelser) oplever, at den nye overbygningsrelation i nogen eller høj grad har øget samarbejdet mellem fødeskole og overbygningsskole på tværs af årgange. Dette gælder for 75 % af MED-udvalgene (4 besvarelser) og 50% af skolebestyrelserne (4 besvarelser).
- 67% af skoleledelserne (2 besvarelser) vurderer, at den nye overbygningsrelation i mindre grad har øget kvaliteten for udskoling for overbygningselever, mens 33% (1 besvarelse) svarer "Ved ikke". Blandt MED-udvalgene svarer 25% (1 besvarelse), at kvaliteten i nogen grad er øget, mens 25% (1 besvarelse) svarer "slet ikke", og 50% (2 besvarelser) har svaret "ved ikke". De mest positivt stemte er skolebestyrelserne, hvor 75% (3 besvarelser) svarer, at kvaliteten i nogen eller høj grad er øget, mens 25% (1 besvarelse) svarer "Ved ikke".
- 33% af skoleledelserne (1 besvarelse), 50% af MED-udvalgene (2 besvarelser) og 75% af skolebestyrelserne (3 besvarelser) vurderer, at den nye overbygningsrelation i nogen eller høj grad har givet udfordringer

Enkelte peger i de åbne svarkategorier på følgende årsager til, at de nye overbygningsrelationer i nogen eller høj grad har øget samarbejdet mellem fødeskole og overbygningsskole:

- At der er etableret styrkende relationer, som medfører bedre kvalitet i arbejdet med elevernes læring og trivsel.
- At fælles udvikling af centrale områder i kerneopgaverne lykkes godt.
- At der er flere faglige kompetencer og et bedre fagligt udbud.

Enkelte peger i de åbne svarkategorier på følgende udfordring forbundet med de nye overbygningsrelationer: Der er en stor bekymring i forhold til sikker skolevej for eleverne, når de forlader Grauballe Skole. Tidligere var der sikker busdrift til Fårvang Skole. Nu skal eleverne

cykle på en usikker hovedvej. Det frustrerer forældrene, at der ikke bliver lyttet til denne udfordring, og der er flere forældre, som overvejer at sende deres børn i privatskole. Hertil oplever skolerne, at privatskolerne trækker i eleverne allerede fra 5. årgang. Det giver en sivning af elever i de sidste 2 år på fødeskolen, hvilket er problematisk for både økonomi og social sammenhængskraft i klasserne.

4.4.3. De skoler, som har fået frataget overbygningselever

Konklusion:

100% af skolelederne (2 besvarelser), skolebestyrelserne (2 besvarelser) og MED-udvalgene (2 besvarelser) oplever, at de nye overbygningsrelationer for Gjessø og Grauballe har haft betydning for skolerne

Enkelte peger i de åbne svarkategorier på, at en konsekvens ved at flytte overbygningen er, at der opleves et stort fald i skolens klasser fra 7. klasse og videre frem i overbygningsårgangene. Et sådan fald i antal af elever påvirker den økonomiske robusthed og udfordrer overbygningstilbuddet generelt. Årgangene bliver mindre, hvilket giver færre ressourcer til rådighed. Der er en bekymring for, at en konsekvent på sigt kan blive, at der sendes endnu flere overbygningselever videre til privatskoler.

4.5 Ændring i skoledistrikter

(Bilag 2: Interviewguides)

I forbindelse med den politiske aftale om skolestruktur ønskede Byrådet fortsat en decentral skolestruktur, og at der ikke skulle lukkes undervisningssteder. Resultatet blev en sammenlægning af skolerne Sjørsløv, Vinderslev og Kjellerup, som blev til Trekløverskolen samt en sammenlægning af skolerne Funder og Kragelund, som blev til Funder-Kragelund Skole. Intentionen var at kvalificere skoletilbuddet både fagligt og socialt på tværs af matriklerne.

Af de efterfølgende høringssvar fra skolebestyrelserne fremgik det, at skolerne bakkede op om beslutningen. Skolebestyrelserne understregede i høringssvarene, at det, i sammenlægningen til én skole med fælles vision og værdier, var vigtigt at fastholde de eksisterende matrikler med plads til det lokale præg.

Nedenstående kvalitative undersøgelse bygger på gruppeinterviews med de to skolers Skolebestyrelse, MED-udvalg og skoleledelse.

4.5.1 Karakteristik af skolerne

Nedenfor følger en kort beskrivelse af hver skole med fokus på: 1) Hvor de er i processen med fusionen, og 2) Hvordan de har organiseret sig.

4.5.1.1 Funder-Kragelund Skole

Sammenlægningen af Funder Skole og Kragelund Skole startede i 2011 med en fælles skolebestyrelse og en fælles ledelse. Skolen har således gennem 7 år arbejdet med fælles visioner og værdier, hvorfor de har gennemgået en samlet pædagogisk udvikling. Samtidig betyder det lange tidsforløb, at skolen har afprøvet forskellige samarbejdsformer på tværs af afdelinger og matrikler på både medarbejder- og elevniveau.

Skolen er opdelt i fire afdelinger på to matrikler: Indskoling, mellemtrin og udskoling på afdeling Funder og afdeling Kragelund (0.-6. klasse). Skoleledelsen består af en skoleleder og fire pædagogiske ledere, som er fordelt med to på hver matrikel. Hertil er der én samlet skolebestyrelse og ét MED-udvalg, hvor der er repræsentanter fra begge matrikler.

4.5.1.2 Trekløverskolen

Processen hen imod en sammenlægning af de tre skoler startede i 2016/17 med en fusionsbestyrelse og fusionsledelse. Trekløverskolen har således arbejdet med fælles vision og værdigrundlag igennem de sidste tre år.

Trekløverskolen er opdelt med elever på tre matrikler: 1) Indskoling og mellemtrin på afdeling Sjørlev, 2) indskoling og mellemtrin på afdeling Vinderslev og indskoling, mellemtrin og udskoling på afdeling Kjellerup. På grund af ombygning har Trekløverskolen i en periode ændret på organisering og fordeling af elever på mellemtrinnet. De har i dette skoleår flyttet mellemtrinnet i Kjellerup til Vinderslev. Det drejer sig om tre 4. klasser, tre 5. klasser og tre 6. klasser. I alt ca. 200 elever. På alle tre årgange har de dannet nye klasser på tværs af elever fra Kjellerup og Vinderslev, hvormed de tidligere fire klasser på hver årgang er blevet til tre.

Skoleledelsen udgøres af en skoleleder og fire pædagogiske ledere: 1) En pædagogisk leder på afdeling Sjørlev, 2) to pædagogiske ledere på afdeling Vinderslev, og 3) to pædagogiske ledere på afdeling Kjellerup. De holder fællesmøder og har ansvarsopgaver på tværs af matriklerne. Hertil er der én samlet skolebestyrelse og ét MED-udvalg, hvor der er repræsentanter fra alle tre matrikler.

4.5.1.3 Generelle udfordringer ved skolernes organisering

- Det fremgår af interviews med MED-udvalgene, at medarbejderne oplever, at lederne er mere væk fra matriklerne end før fusionen, da de fælles ledelsesmøder skiftevis

afholdes på de forskellige matrikler. Både MED-udvalg og skolebestyrelser understreger vigtigheden af, at der er en fast daglig ledelse på hver afdeling/matrikel.

- Generelt oplever skolerne, at det er vanskeligt at have medarbejdere, som arbejder på flere matrikler i løbet af dagligdagen. På Funder-Kragelund Skole har dette været afprøvet. Det medførte meget spildtid på landevejen, hvilket havde konsekvenser for det nære samarbejde i de enkelte teams og for relationer til eleverne, da læreren ikke stod til rådighed.

4.5.2 Sammenlægning af skoler har givet et kvalitetsløft

Overordnet oplever begge skoler, at sammenlægningen har medvirket til et kvalitetsløft på skolerne. Kvalitetsløftet udmønter sig på flere forskellige måder, hvilket belyses nedenfor gennem tematikkerne: 1) Fælles mål og visioner, 2) fagligt samarbejde på tværs af matriklerne og 3) bedre overgange til udskoling

Skolerne understreger, at sammenlægningerne ikke har medført en økonomisk optimering. Dette belyses nærmere i afsnit 4) økonomi og ressourcer

4.5.2.1 Fælles mål og visioner, men lokalt præg

Konklusion:

Skoleledelserne og skolebestyrelserne oplever, at sammenlægningen har medført et kvalificeret arbejde med fælles mål og visioner, men hvor det er afgørende at holde fast ved matriklernes særkender.

- Ved at rette fokus på de fælles visioner, mål, og principper på tværs af afdelingerne i stedet for at gå i detaljer omkring enkeltsager, har skolebestyrelserne og skoleledelserne oplevet en kvalificering og optimering af deres arbejde. Fokus er ændret fra de små problemstillinger til de større pædagogiske, didaktiske og faglige retningslinjer, værdier, principper og beslutninger.
- Skolerne har erfaret, at selvom der skal være fælles visioner og værdier, så er det afgørende, at matriklerne fastholder deres særkender og kulturelle præg. Dette er blandt andet vigtigt for forældrene, som ifølge skolebestyrelserne, har været bange for, at de små afdelinger ville blive glemt i den store sammenhæng.

4.5.2.2 Det faglige samarbejde på tværs af matriklerne

Konklusion:

Skoleledelserne, skolebestyrelserne og MED-udvalgene på begge skoler oplever, at sammenlægningen har medført et fagligt samarbejde på tværs af afdelingerne/matriklerne, som er med til at øge kvaliteten på skolerne. Det påpeges, at skolerne er i en proces med dette, hvorfor der er potentiale for endnu mere og stærkere samarbejde på tværs.

- Et større og samlet ledelsesteam giver flere muligheder for ledelsesmæssig sparring og refleksion, hvor der er plads til at forstyrre og udfordre hinandens tænkning, hvilket er med til sikre en bedre og mere kvalificeret opgaveløsning.
- Der er et tæt samarbejde mellem begge skolers vejledere og ressourcepersoner (PLF, PLC, AKT, læsning), hvilket har øget kvaliteten af undervisningen. På Funder-Kragelund Skole kan værdien af det øgede faglige samarbejde f.eks. ses på skolens læseresultater, som er blevet markant bedre i årene efter sammenlægningen.
- Medarbejdernes mulighed for at spare på tværs af matrikler i eksempelvis fagteams har givet nye sparringspartnere, hvilket har været med til at understøtte udviklingen af den faglige og pædagogiske praksis. Særligt medarbejderrepræsentanter fra de små matrikler påpeger, at de har fået nye muligheder for sparring i fagteams, da de før kun var en tysklærer, en dansklærer på 3. årgang m.m.
- Pædagogernes muligheder for at sparre på tværs har ligeledes medført nye sparringspartnere, hvilket har været med til at understøtte udviklingen af den faglige og pædagogiske praksis. Fx har begge skoler valgt at have samspasning i ferieperioder, hvor pædagogerne på tværs af matriklerne arbejder tæt sammen.
- Genhusningen på Trekløverskolen har været med til at understøtte fusionen da medarbejdere og ledere på de to matrikler arbejder tættere sammen, og der skabes stærke relationer imellem børn og forældre på tværs af matriklerne.

4.5.2.2.1 Udfordringerne ved det faglige samarbejde på tværs

- Variationer i skemaer på tværs af matrikler udfordrer mulighederne for at mødes på tværs. På begge skoler arbejder man på at samstemme skemaerne og dermed understøtte det tværgående samarbejde på både medarbejder- og elevniveau. Dog udfordres dette af forskellige ringetider på matriklerne, som er bestemt af den offentlige transport.
- Begge skoler peger på, at begrænset transportmuligheder mellem skolens matrikler er en udfordring for det tværgående samarbejde. Flere af matriklerne ligger så langt fra hinanden, at det kun er de største elever, som kan cykle mellem matriklerne. Det kræver således bustransport at transportere børnene. Dog oplever skolerne, at der er meget begrænset adgang til bustransport mellem matriklerne. På Funder-Kragelund Skole er der skåret 2 offentlige bustider væk i løbet af formiddagen fra næste skoleår, hvilket betyder, at det ikke bliver muligt at transportere børnene mellem matriklerne. Hertil har syvende årgang ikke mulighed for at fragte sig til og fra konfirmationsforberedelse.
- Medarbejderne oplever, at de allerede indgår i mange teams internt på egen matrikel (fx aldersintegration, årgangsteams m.m.), hvilket indskrænker muligheden for også at

indgå i teams på tværs af matrikler. Der er en begrænsning for, hvor mange meningsfulde teams, man kan indgå i både som medarbejdere og elever.

- Medarbejderne giver udtryk for, at deres vante struktur og rammer forsvinder med fusionen, hvilket er med til at udfordre og skabe frustrationer for medarbejderne. Det handler derfor om at finde balancen i at være én skole, men også stadig være forskellige matrikler med forskellige kulturer særkender.

4.5.2.3 Overgangen fra mellemtrin til udskoling

Konklusion:

Skoleledelserne, skolebestyrelserne og MED-udvalgene er enige om, at sammenlægningen skaber fundament for at opkvalificere overgangen fra 6. til 7. klasse.

Fusionen skaber fundament for en bedre og mere glidende overgang fra grundskolen til overbygningsskolen, hvor lærere og pædagoger desuden har mulighed for at lave en mere kvalificeret klassedannelse på 7. årgang. Særligt på Trekløverskolen påpeges det, at fusionen stadig er i proces og samarbejdet på elevniveau på tværs af matriklerne er noget, man ønsker at arbejde mere med. Derfor er man ikke i mål med at skabe en mere kvalificeret overgang til overbygningsskolen, men fusionen skaber et godt fundament for arbejdet hermed.

- Der arbejdes hen imod en faglig rød tråd fra grundskolen til overbygningsskolen (den rette faglige rygsæk). Det faglige samarbejde på tværs af matriklerne, skal være med til at sikre, at eleverne oplever, at de er klædt på til overbygningen.

Det skal bemærkes, at skolerne er forskellige steder i arbejdet med overgange. Funder-Kragelund Skole har gennem årene afprøvet forskellige former for samarbejde på elevniveau på tværs af afdelingerne. Trekløverskolen har endnu ikke så mange erfaringer hermed. Dog har de arbejdet med et fælles forløb på 6. årgang med sundhedsplejen, hvor også forældrene blev inddraget.

4.5.2.4 Økonomi og ressourcer

Konklusion:

Fusionen har skabt et kvalitetsløft, men både skoleledelse og skolebestyrelserne påpeger, at der ikke er nogen økonomisk gevinst forbundet med sammenlægningen.

- Skoleledelserne og skolebestyrelserne giver klart udtryk for, at der er ikke nogen økonomisk gevinst ved at slå matrikler sammen. Skolerne kan højst sparre lidt på vejlederfunktion, mængdeindkøb og sekretærhjælp. Men til gengæld er der ekstra transportudgifter.
- Transportudfordringerne har både betydning for det faglige samarbejde og økonomiske konsekvenser. Hvis man ønsker at understøtte arbejdet med én fælles skole, er man nødt til at kigge på fremtidige løsninger omkring at øge mobiliteten omkring transport.
- Skolerne udtrykker stor bekymring for, hvad en ny tildelingsmodel vil betyde for skolerne generelt og kvaliteten af undervisningen. Trekløverskolens egne beregninger viser, at hvis de får tildeling som én skole, så vil det betyde, at op til 6 stillinger i indeværende skoleår og 11 stillinger på sigt vil blive nødsaget nedlagt. Samme er gældende for Funder-Kragelund Skole. Det vil betyde, at skolerne ikke ville kunne udføre og løfte deres opgave. Skolerne ville i indeværende skoleår knap og næp kunne løse opgaven med de obligatoriske timetal, og fremadrettet vil de ikke kunne dette. Det betyder også, at skolerne ikke vil kunne løse deres trivsels- og inklusionsopgave, da der ingen økonomi vil være til eksempelvis AKT-vejledere, læsevejledere og IT-vejleder. Vejledere som har en vigtig funktion i forhold til at levere den kvalitet, som de gør i dag. Det pointeres, at formålet med fusionen var at sikre et kvalitetsløft, ikke en sparerunde. Og hvis skolerne får tildeling som én skole fremadrettet ender det i stedet med et gennemgribende kvalitetstab.